

TERVISEAMET

Lüganuse Vallavalitsus
valitsus@lyganuse.ee

Teie 18.12.2025 nr 6-1/39-27

Meie 29.01.2026 nr 9.3-1/25/10190-2

**Aasa gaasijaama detailplaneeringu
eskiisi ja keskkonnamõju strateegilise
hindamise aruande avalik väljapanek**

Teavitasite Terviseametit (edaspidi amet) planeerimisseaduse § 82 lg 4 ja keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 37 lg 1 alusel Aasa gaasijaama detailplaneeringu (edaspidi detailplaneering) eskiisi ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi KSH) aruande avaliku väljapaneku toimumisest ajavahemikus 02.01.2026-02.02.2026.

Detailplaneeringu koostamise eesmärgiks on kuni 400 MW elektritootmisvõimsusega gaasielektrijaama ja selle toimimiseks vajaliku taristu rajamine. Gaasielektrijaam on plaanis rajada gaasimootorite või gaasiturbiinide baasil ning jaam on kavandatud toimima autonoomsena. Gaasielektrijaama tööajaks on planeeritud 4300 h/a ning diislikütuse baasil kuni 500 h/a.

Planeeringuala asub Lüganuse vallas Varja külas Aasa kinnistu (tunnus 43701:004:01) lõunaosas. Planeeringuala suurus on ligikaudu 7 ha ning see piirneb lõunaosas Kohtla metskonnaga 191 (tunnus 43801:001:0101) ja ülejäänud külgedes Aasa katastriüksusega. Lähimad elukondlikud hooned paiknevad detailplaneeringu ala piirist ligikaudu 1,6 km kaugusel. Detailplaneeringu koostamine on kooskõlas kehtiva Lüganuse valla üldplaneeringuga.

KSH käigus kirjeldati ja hinnati planeeringu elluviimisega kaasnevat olulist keskkonnamõju ja peamisi alternatiivseid meetmeid, tegevusi ja ülesandeid, arvestades planeeringu eesmärke ja käsitletavat territooriumi. Hinnati muuhulgas mõju pinna- ja põhjaveele, välisõhu kvaliteedile (saasteained, müra), inimese tervisele ja heaolule. Planeeringu elluviimisel kaasnevad heited, sealhulgas valgus, müra, välisõhu saasteained, sademevesi ja pinnasesse sattuvad ained, mis on peamiselt seotud põletusseadmete, kütusemahutite ja masinate/seadmete tööga.

Müraallikateks on eelkõige elektri tootmiseks kasutatavad põletusseadmed, ventilatsioon ja/või soojus-/jahutussüsteemid, alal liikuvad masinad, sh nendega teostatavad tegevused jne. KSH raames koostati mürahinnang ja müra modelleeriti erinevate olukordade kohta, sest planeeringuala lähedusse on kavandatud alajaam ning koostamisel on mitmeid planeeringuid tuuleparkide rajamiseks. Gaasimootoritega stsenaariumi korral on kavandatavate müraallikate põhjustatud päevane müratase lähima eluhoone (1,6 km kaugusel) juures päeval 32 dB(A) ja öine müratase 30 dB(A). Gaasiturbiinide korral on kavandatavate müraallikate põhjustatud päevane müratase lähima eluhoone juures päeval 39 dB(A) ja öine müratase 37 dB(A). Keskkonnaministri 16.12.2016 määruse nr 71 „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid“ (edaspidi määrus nr 71) lisa 1 kohaselt on tööstusmüra piirväärtus II kategooria aladel päeval ajal (7.00-23.00) 60 dB(A) ja öisel ajal (23.00-7.00) 45 dB(A). Lähedusse rajatava alajaamaga arvestamine mürataset lähima

elamu juures ei tõsta. Ennetavalt on arvestatud ka kavandatavate tuulikutega, millega koosmõjus jääb gaasimootorite korral päevane ja öine müratase alla 40 dB ning on gaasiturbiinide korral kuni 41 dB.

Arendustegevuse hilisemas faasis on vajalik teha täpsustav müra arvutuslik hinnang, kui müratasest mõjutavad asjaolud (tehnoloogia jne) on täpsustunud ning töötada vajadusel välja täpsemad tehnilised meetmed müra vähendamiseks tasemeni, mis tagavad kogumina müratundlikel aladel määruse nr 71 lisas 1 toodud asjakohaste müra normtasemetega piirväärtuste järgimise.

Ehitise rajamisel võib esineda ehitustöid, mis võivad kaasa tuua vibratsiooni ning sellisel juhul tuleb järgida sotsiaalministri 17.05.2002 määruse nr 78 „Vibratsiooni piirväärtused elamutes ja ühiskasutusega hoonetes ning vibratsiooni mõõtmisemeetodid“ nõudeid.

Planeeringualal võib esineda probleeme kõrgeenenud radoonisisaldusega, millele tuleb tähelepanu pöörata projekteerimise etapis, sest projekteerija peaks garanteerima, et projekti kohaselt ehitatud hoone hilisema kasutuse käigus siseõhu radoonisisaldusele kehtestatud nõuetele vastab.

Edasisel projekteerimisel arvestada standardis EVS-EN 12464-2:2025 toodud soovitusi häiriva valguse vältimiseks ja vähendamiseks.

Planeeringualal joogi- ja olmevee tagamiseks on plaanis rajada puurkaev, tarbitava vee kogused on eeldatavasti väikesed, seega ei kaasne olulist mõju ka põhjaveele.

KSH kokkuvõttena ei ole alust eeldada olulise keskkonnamõju teket, kuna planeeritud tegevustega ei ületata mõjuala keskkonnataluvust, ei põhjustata keskkonnas pöördumatuid muutusi ega seata ohtu inimese tervist ja heaolu, kultuuripärandit või vara. Detailplaneeringu lahenduse koostamisel on KSH-s välja toodud leevendavaid meetmeid arvesse võetud.

Amet on tutvunud detailplaneeringu eskiisi ja KSH aruandega ning märgib järgmist:

- KSH-s viidatud sotsiaalministri 17.05.2002 määrus nr 78 „Vibratsiooni piirväärtused elamutes ja ühiskasutusega hoonetes ning vibratsiooni mõõtmise meetodid“ ei ole tänaseks enam kehtiv, kehtivad nõuded vibratsioonile on sätestatud sotsiaalministri 01.10.2025 määruses nr 54 „Vibratsiooni piirväärtused elamutes ja ühiskasutusega hoonetes ning vibratsiooni hindamise kord“.
- Amet nõustub, et arendustegevuse hilisemas faasis tuleb teha täiendav mürahinnang ning sarnaselt KSH raames koostatud hinnangule võtta arvesse kavandatavaid tegevusi.
- Ameti soovitus on eelistada gaasijaama rajamisel väiksema müratasemega tehnoloogiat, et elukeskkonna kvaliteet ei halveneks ning mürahäiringud oleksid minimaalsed.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Liisu Tamm
vaneminspektor (keskkonnatervis)
Ida regionaalosakond